

 IFCEM ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЦЕМЕНТ	PJSC Ivano-Frankivskcement	Wydanie 2
		Strona 1 z 11
		Data aktualizacji 12.08.2022 r.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

sporządzona zgodnie z ROZPORZĄDZENIEM KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 132 z 29 maja 2015 roku)

SEKCJA 1: IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1 Identyfikator produktu

Cement portlandzki EN 197-1 CEM I 42,5 R UFI: W300-V0PS-E009-GDS2
 Cement portlandzki wapienny EN 197-1 CEM II/A-LL 42,5 R UFI: 6C00-D0RY-A00S-GEH8
 Cement portlandzki wieloskładnikowy UFI: JF00-W0FC-N008-4S3A
 EN 197-1 CEM II / B – M (S-P-L) 32, 5 R

1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Zastosowanie: **cement powszechnego użytku stosowany jako materiał wiążący do produkcji betonu, zapraw itp. do budownictwa i do produkcji wyrobów budowlanych. Produkt stosowany w postaci suchej i mokrej.**

Zastosowanie odradzane: **inne niż wymienione powyżej**

1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki:

PJSC Ivano-Frankivskcement
77422, v. Yamnytsia, Tysmenytsia District, Ivano-Frankivsk Region.
Tel: +380 342 58-37-03 +380 342 58-37-38
Fax: +380 342 58-36-67, +380 342 58-36-95
E-mail: market@ifcem.if.ua
Strona internetowa spółki: www.ifcem.if.ua

1.4 Numer telefonu alarmowego

Telefon producenta w godzinach 8-16
 Ratunkowe 112 lub 998 (Straż Pożarna)
 Centrum Informacji Toksykologicznej +48 (42) 631 47 24

SEKCJA 2: IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy, kategoria zagrożenia 1 (Eye Dam. 1)

Powoduje poważne uszkodzenie oczu (H318).

Działanie żrące/drażniące na skórę, kategoria zagrożenia 2 (Skin Irrit. 2)

Działa drażniąco na skórę (H315).

Działanie uczulające na skórę, kategoria zagrożenia 1 (Skin Sens. 1)

Może powodować reakcję alergiczną skóry (H317).

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe, kategoria zagrożenia 3, działanie drażniące (STOT SE 3)

Może powodować podrażnienie dróg oddechowych (H335).

Szkodliwe skutki działania na zdrowie człowieka:

Może powodować zaczerwienienie oczu, pieczenie, zapalenie spojówek. Kontakt z mieszaniną w stanie ciekłym może powodować uszkodzenie rogówki (ze względu na odczyn zasadowy).

	PJSC Ivano-Frankivskcement	Wydanie 2
		Strona 2 z 11
		Data aktualizacji 12.08.2022 r.

Kontakt ze skórą może wywoływać swędzenie, miejscowe zaczerwienienie, a w przypadku długotrwałego oddziaływania – wysuszenie, pękanie, łuszczenie się skóry, owrzodzenia, zapalenie skóry, wypryski. U osób uczulonych może wystąpić silna reakcja alergiczna nawet na bardzo małe ilości produktu. Po spożyciu może dojść do uszkodzenia śluzówki przewodu pokarmowego, wymiotów i biegunki. Pyły produktu stwardniałego mogą podrażniać drogi oddechowe i powodować kaszel, drapanie w gardle.

skutki działania na środowisko:

Przy prawidłowym postępowaniu nie stwarza zagrożenia dla środowiska.

Skutki działania związane z właściwościami fizykochemicznymi: Nie są znane.

2.2 Elementy oznakowania

Etykieta dostarczana klientowi luzem - art.25 ust.3 Rozp.1272/2008 CLP + info. o Cr (VI)- zał. II.B pkt 2.3 (+ sekcja 15,2)

Piktogramy:

Hasło ostrzegawcze: **Niebezpieczeństwo**

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

H318 - Powoduje poważne uszkodzenie oczu.

H315 - Działa drażniąco na skórę.

H317 - Może powodować reakcję alergiczną skóry.

H335 - Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.

Zwroty wskazujące środki ostrożności:

P102 - Chronić przed dziećmi

P280 - Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy.

P303 + P361 + P353 - W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ (lub z włosami): Natychmiast zdjąć całą zanieczyszczoną odzież. Spłukać skórę pod strumieniem wody/prysznicem.

P305 + P351 + P338 - W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać.

P304 + P 340 - W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO DRÓG ODDECHOWYCH: wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić mu warunki do swobodnego oddychania.

P333 + P313 - W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry lub wysypki: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.

P501 - Zawartość/pojemnik przekazać do uprawnionego odbiorcy odpadów.

Dodatkowe wymagania dotyczące oznakowania:

Zawiera: Klinkier cementu portlandzkiego.

2.3 Inne zagrożenia

Mieszanina nie spełnia kryteriów PBT i vPvB.

W niektórych przypadkach, ze względu na zawartość rozpuszczalnego Cr(VI) mogą wystąpić reakcje alergiczne. Zawartość rozpuszczalnego chromu (VI) w cemencie wynikająca z jego składu naturalnego lub zastosowania środków redukujących jest poniżej 2 mg/kg (0,0002%) całkowitej suchej masy i jest ograniczana zgodnie z przepisami wymienionymi w sekcji 15.

SEKCJA 3: SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH

3.1 Substancje – nie dotyczy

3.2 Mieszaniny

Identyfikator produktu: Cementy powszechnego użytku zgodne z normą PN-EN 197-1:2012

Cement portlandzki EN 197-1 CEM I 42,5 R

Cement portlandzki wapienny EN 197-1 CEM II/A-LL 42,5 R

Cement portlandzki wieloskładnikowy EN 197-1 CEM II / B – M (S-P-L) 32, 5

Składniki mieszaniny:

Nazwa substancji	nr indeksowy	nr CAS	nr WE	uł. masowy w %	Klasy zagrożenia i kody kategorii	Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
Klinkier cementu portlandzkiego Nie podlega rejestracji - (załącznik V rozporządzenia REACH)	-	65997-15-1	266-043-4	65 - 95	STOT SE 3 Skin Irrit. 2 Eye Dam. 1 Skin Sens. 1	H335 H315 H318 H317
Naturalna pucolana	-	310-127-6	-	0 - 35	brak	brak
Żużel wielkopiecowy granulowany	-	65996-69-2	266-002-0	0-35	brak	brak
Kamień wapienny; Węglan wapnia*	-	1317-65-3	215-279-6	0-35	brak	brak
Siarczan (VI) żelaza (II)	01-2119513203-57	7720-78-7	231-753-5	0-1	Acute Tox. 4 Skin Irrit. 2 Eye Irrit. 2	H302 H315 H319

*wyznaczone NDS dla składników

Pełne brzmienia zwrotów H oraz akronimy klas zagrożenia i kodów kategorii podano w sekcji 16. Karty charakterystyki.

SEKCJA 4: ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY

4.1 Opis środków pierwszej pomocy

Wdychanie: Wynieść poszkodowanego z miejsca narażenia, ułożyć w wygodnej pozycji półleżącej lub siedzącej, zapewnić spokój, chronić przed utratą ciepła. Jeżeli wystąpią zaburzenia oddychania, zastosować sztuczne oddychanie. Jeżeli objawy nie ustępują wezwać lekarza.

Kontakt ze skórą: Natychmiast spłukać dużą ilością wody, zdjąć zanieczyszczoną odzież, skórę zmyć dużą ilością wody z mydłem. W razie potrzeby skonsultować się z lekarzem.

Kontakt z oczami: Natychmiast płukać dużą ilością roztworu soli fizjologicznej lub bieżącą wodą z instalacji sanitarnej, co najmniej przez 15 min. Usunąć szkła kontaktowe. Unikać silnego strumienia wody ze względu na ryzyko mechanicznego uszkodzenia rogówki. Po udzieleniu pierwszej pomocy, należy skonsultować się z lekarzem okulistą.

Przewód pokarmowy: Jeżeli nastąpi połknięcie nie prowokować wymiotów. Wypłukać usta wodą, a następnie podać do wypicia dużą ilość wody. W razie potrzeby skonsultować się z lekarzem.

4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Może powodować pieczenie, zaczerwienienie oczu, zapalenie spojówek. Kontakt z mieszaniną w stanie ciekłym (ze względu na odczyn zasadowy) może powodować uszkodzenie rogówki.

Kontakt ze skórą może wywoływać swędzenie, miejscowe zaczerwienienie, a w przypadku długotrwałego kontaktu – wysuszenie, łuszczenie się skóry, pękanie, owrzodzenia, pierwotne i ropne zapalenia skóry, wypryski. U osób uczulonych może wystąpić silna reakcja alergiczna nawet na bardzo małe ilości produktu. Po spożyciu może dojść do uszkodzenia śluzówki przewodu pokarmowego, wymiotów i biegunki. Pyły produktu mogą powodować podrażnienie dróg oddechowych i powodować kaszel, drapanie w gardle.

	PJSC Ivano-Frankivskcement	Wydanie 2
		Strona 4 z 11
		Data aktualizacji 12.08.2022 r.

4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

W przypadku wystąpienia reakcji alergicznej (wysypka, obrzęk, zaczerwienienie) wezwać lekarza i pokazać mu etykietę lub kartę charakterystyki w celu zastosowania odpowiednich leków antyhistaminowych.

SEKCJA 5: POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1 Środki gaśnicze

Odpowiednie środki gaśnicze:

Produkt niepalny. Należy stosować środki gaśnicze odpowiednie dla mediów palących się w otoczeniu. Pojemniki nie objęte pożarem, narażone na działanie ognia, chłodzić rozproszonym strumieniem wody.

Niewłaściwe środki gaśnicze:

Wszystkie środki gaśnicze są dozwolone.

5.2 Szczególne zagrożenia związane z mieszaniną

Brak.

5.3 Informacje dla straży pożarnej

Zakładać gazoszczelną odzież ochronną i aparaty oddechowe niezależne od powietrza z otoczenia.

SEKCJA 6: POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO

UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Zakładać odzież ochronną z materiałów naturalnych (bawełna) lub włókien syntetycznych, stosować nieprzepuszczalne i odporne na alkaliczne środowisko rękawice (np. z nitrylu lub neoprenu o grubości ≥ 0.3 mm), wewnątrz wyłożone bawełną. Stosować okulary ochronne typu gogle. Nie pić, nie jeść i nie palić w trakcie używania. Przy użytkowaniu w pomieszczeniach zamkniętych, zapewnić odpowiednią wentylację ogólną i miejscową. Unikać bezpośredniego kontaktu z mieszaniną.

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Zabezpieczyć przed przedostaniem się do kanalizacji, wód powierzchniowych i gruntowych oraz gleby.

6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Zbierać mechanicznie do pojemnika i pozostawić do stwardnienia. Pozostałość spłukać dużą ilością wody. Stwardniałą masę można traktować jako gruz budowlany, przekazać do unieszkodliwienia lub odzysku.

6.4 Odniesienia do innych sekcji

Usuwać zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w sekcji 13.

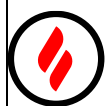
SEKCJA 7: POSTĘPOWANIE Z MIESZANINĄ ORAZ JEJ MAGAZYNOWANIE

7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Wskazane jest podejmowanie środków ostrożności, aby podczas pracy z produktem unikać kontaktu ze skórą i oczami. W miejscu pracy należy zapewnić dostęp do wody lub urządzeń z roztworem soli fizjologicznej do płukania oczu. Nie jeść, nie pić w czasie pracy z produktem. Myć ręce podczas przerw i po zakończeniu pracy. Zanieczyszczone ubranie zdjąć, uprać przed ponownym jego użyciem. Zabezpieczyć przed przedostaniem się do kanalizacji, wód powierzchniowych i gruntowych oraz gleby.

7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności

Cement luzem przechowywać w wodoodpornych (wewnętrzne skraplanie powinno być zminimalizowane) czystych i zabezpieczonych przed zanieczyszczeniem zbiornikach. W celu

IFCEM
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ЦЕМЕНТ

PJSC Ivano-Frankivskcement

Wydanie 2

Strona 5 z 11

Data aktualizacji 12.08.2022 r.

uniknięcia zagrożeń nie wchodzić do zamkniętych pojemników i miejsc składowania takich jak silos, przedział ładunkowy czy pojemnik w cementowozie bez odpowiedniego zabezpieczenia. Cement może tworzyć narost lub przywierać do ścian. Takie cement może się zsunąć lub odpaść. Cement paczkowany powinien być przechowywany w zamkniętych opakowaniach, oddzielony od gruntu w chłodnych i suchych warunkach, zabezpieczonych przed gwałtownymi ciągami powietrznymi w celu uniknięcia obniżenia jakości. Worki powinny być układane w układzie zapewniającym stabilność.

7.3 Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Brak informacji o zastosowaniach innych niż wymienione w sekcji 1.2.

SEKCJA 8: KONTROLA NARAŻENIA / ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1 Parametry dotyczące kontroli

Składnik	CAS-nr	Normatyw	Wartość	Jednostka	Rozp. 1286/2018 Pozycja
Cement portlandzki -frakcja wdychalna -frakcja respirabilna	65997-15-1	NDS NDS	6 2	mg/m ³ mg/m ³	79
Tritlenek glinu – w przeliczeniu na Al: -frakcja wdychalna -frakcja respirabilna	1344-28-1	NDS NDS	2,5 1,2	mg/m ³ mg/m ³	533
Krzemionka krystaliczna - kwarc -frakcja respirabilna - krystobalit -frakcja respirabilna	14808-60-7 14464-46-1	NDS NDS	0,1 0,1	mg/m ³ mg/m ³	315
Tlenki żelaza – w przeliczeniu na Fe: Tlenek żelaza(III) – frakcja respirabilna wdychalna	1309-37-1	NDS 2,5 NDS 5	5 NDSCH 10 NDSCH	mg/m ³ mg/m ³	504
Węglan wapnia– frakcja wdychalna	471-34-1	NDS	10	mg/m ³	540
Reduktor Chromu (VI) Siarczany (VI) żelaza (II)	7720-78-7				-----

8.2 Kontrola narażenia

8.2.1 Stosowne techniczne środki kontroli

Nie wdychać tworzącego się pyłu. Zapewnić prysznic i stanowisko do płukania oczu. W pomieszczeniach zastosować wentylację ogólną lub/i lokalny system wentylacji wyciągowej.

8.2.2 Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualne wyposażenie ochronne

Drogi oddechowe: W przypadku tworzenia się pyłów z betonu stwardniałego i przekroczenia dopuszczalnych stężeń normatywnych niebezpiecznych składników stosować przeciwpyłowe ochrony dróg oddechowych (półmaska klasy P1) lub maskę z filtrem cząsteczkowym P2.

Ręce i skóra: Stosować nieprzepuszczalne i odporne na alkaliczne środowisko rękawice ((np. z nitrilu lub neoprenu grubość ≥ 0.3 mm, czas przebicia ≥ 480 min), wewnątrz wyłożone bawełną, buty, odzież ochronną z długimi rękawami i nogawkami oraz buty zabezpieczające przed kontaktem produktu ze

	PJSC Ivano-Frankivskcement	Wydanie 2
		Strona 6 z 11
		Data aktualizacji 12.08.2022 r.

skórą nóg. W szczególnych przypadkach należy stosować wodoodporne spodnie oraz ochraniacze kolan.

Oczy: Stosować atestowane okulary ochronne typu gogle zgodnie z wytycznymi EN 166.

Higiena pracy: Obowiązują przepisy ogólne przemysłowej higieny pracy. Nie dopuszczać do przekraczania w środowisku miejsca pracy dopuszczalnych stężeń normatywnych. Po zakończeniu pracy zdjąć zanieczyszczone ubranie. Przed przerwami w pracy wymyć ręce i twarz. Po pracy umyć dokładnie całe ciało. Nie jeść, nie pić, nie palić podczas pracy.

8.2.3 Kontrola narażenia środowiska

Zabezpieczyć przed wprowadzeniem do miejskiego systemu wodno-kanalizacyjnego i cieków wodnych.

SEKCJA 9: WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

- Wygląd - Płynna masa, przeważnie o barwie szarej lub innej, w zależności od użytych składników. Stwardniały produkt jest ciałem stałym.
- Zapach - Bez zapachu.
- Próg zapachu - Nie dotyczy (produkt bezwonny).
- pH - 10 - 13
- Temperatura topnienia/krzepnięcia - Brak dostępnych danych.
- Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia - Brak dostępnych danych.
- Temperatura zapłonu - Produkt niepalny.
- Szybkość parowania - Brak dostępnych danych.
- Palność - Mieszanina jest niepalna.
- Górna/dolna granica palności lub górna/dolna granica wybuchowości - Mieszanina nie stwarza zagrożenia wybuchowego, ponieważ w strukturze składników nie występują grupy chemiczne związane z właściwościami wybuchowymi.
- Prężność par - Brak dostępnych danych.
- Gęstość par - Nie dotyczy (substancje nieorganiczne o bardzo wysokiej temperaturze wrzenia).
- Gęstość względna - Brak dostępnych danych.
- Rozpuszczalność - Brak dostępnych danych.
- Współczynnik podziału: n-oktanol/woda - Zgodnie z załącznikiem VII (pkt 7.8) do rozporządzenia REACH badania nie trzeba wykonywać, ponieważ składniki mieszaniny są substancjami nieorganicznymi.
- Temperatura samozapłonu - Zgodnie z załącznikiem XI do rozporządzenia REACH badanie nie wydaje się naukowo uzasadnione.
- Temperatura rozkładu - Brak dostępnych danych.
- Lepkość - Nie oznacza się – produkt półpłynny lub półsuchy.
- Właściwości wybuchowe - Nie stwarza zagrożenia wybuchowego.
- Właściwości utleniające - Zgodnie z zapisami w kolumnie 2 załącznika VII do rozporządzenia REACH, badania nie trzeba wykonywać. W oparciu o strukturę chemiczną oraz biorąc pod uwagę właściwości chemiczne nie oczekuje się właściwości utleniających.

9.2 Inne informacje

Produkt stwardniały rozkłada się w temperaturze > 500 °C.

SEKCJA 10: STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1 Reaktywność - Produkt nie jest reaktywny w normalnych warunkach użytkowania i przechowywania.

10.2 Stabilność chemiczna - Produkt jest stabilny w normalnych warunkach stosowania. Produkt stwardniały rozkłada się w temperaturze > 500 °C.

10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji - Nie występuje.

	PJSC Ivano-Frankivskcement	Wydanie 2
		Strona 7 z 11
		Data aktualizacji 12.08.2022 r.

10.4 Warunki, których należy unikać - Nie są znane.

10.5 Materiały niezgodne - Nie są znane.

10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu - Nie są znane.

SEKCJA 11: INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1 Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Toksyczność ostra: W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Działanie żrące/drażniące na skórę: Działa drażniąco na skórę.

Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy: Powoduje poważne uszkodzenie oczu.

Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę: Może powodować reakcję alergiczną skóry.

Działanie mutagenne na komórki rozrodcze: W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Rakotwórczość: W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Szkodliwe działanie na rozrodczość: W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe: Może powodować podrażnienie dróg oddechowych (działanie drażniące).

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane: W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Zagrożenie spowodowane aspiracją: W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Przedłużone działanie może powodować podrażnienie błon śluzowych, zaczerwienienie skóry i oczu. Długotrwałe narażenie na działanie produktu może powodować zapalenie spojówek. Kontakt ze skórą może wywoływać swędzenie, miejscowe zaczerwienienie, a w przypadku długotrwałego oddziaływania – wysuszenie, łuszczenie się skóry, pękanie, owrzodzenia, zapalenia skóry. U osób mających skłonności do uczuleń może wystąpić silna reakcja alergiczna nawet na bardzo małe ilości produktu. Wdychanie pyłu może doprowadzić do pogorszenia stanu osób cierpiących na schorzenia układu oddechowego i/lub chorób takich jak rozedma lub astma i/lub obecne schorzenia skóry lub oczu.

SEKCJA 12: INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1 Toksyczność

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione. Jednak wprowadzenie dużych ilości produktu do wody może powodować podwyższenie pH i zagrożenia dla organizmów wodnych.

12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu

Brak dostępnych danych.

12.3 Zdolność do bioakumulacji

Współczynnik podziału oktanol/woda (Kow): nie dotyczy – produkt składa się z substancji nieorganicznych.

Współczynnik biokoncentracji (BCF): brak dostępnych danych

12.4 Mobilność w glebie

Brak dostępnych danych

12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Kryteria opisane w załączniku XIII (właściwości PBT i vPvB) nie mają zastosowania dla substancji nieorganicznych.

12.6 Inne szkodliwe skutki działania

Produkt nie wykazuje właściwości niebezpiecznych dla środowiska, jednak wprowadzenie dużych ilości produktu do wody może powodować podwyższenie pH i zagrożenia dla organizmów wodnych.

SEKCJA 13: POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

	PJSC Ivano-Frankivskcement	Wydanie 2
		Strona 8 z 11
		Data aktualizacji 12.08.2022 r.

13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów

Nie przechowywać w pobliżu wód powierzchniowych i systemów nawadniających

Produkt – cement, u którego został przekroczony okres przydatności

(i kiedy wykazano zawartość rozpuszczalnego Cr (VI) powyżej 0,0002%): Nie powinien być stosowany/sprzedawany w procesach innych niż zamknięte automatyczne lub powinien być odzyskiwany lub składowany zgodnie z krajowymi przepisami lub mieć ponownie zredukowaną zawartość Cr (VI) czynnikiem redukującym.

Produkt – niewykorzystane suche pozostałości

Pozbierać utrzymując w stanie suchym. Oznakować pojemniki. Możliwe ponowne wykorzystanie, jeżeli jest to zgodne z okresem przydatności, możliwe stosowanie bez przekroczenia norm zapylenia. Składować po zmieszaniu z wodą.

Produkt – półpłynny

Pozostawić do związania, unikać zrzutów do kanalizacji, systemów drenażowych oraz zbiorników i cieków wodnych. Składować po zmieszaniu z wodą.

Produkt – związany, po zmieszaniu z wodą

Składować zgodnie z krajową legislacją. Unikać zrzutów do kanalizacji. Składować związany produkt jako gruz betonowy. Pod względem reaktywności odpady betonowe nie są niebezpieczne.

Kod odpadu (EWC):

10 13 14 (Odpady z produkcji spoiw mineralnych (w tym cementu, wapna i tynku) oraz z wytworzonych z nich wyrobów - odpady betonowe i szlam betonowy) lub

17 01 01 (Odpady materiałów i elementów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (np. beton, cegły, płyty, ceramika - Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów).

Opakowania

Opróżnić dokładnie opakowanie i przetwarzać je zgodnie z krajową legislacją.

Kod odpadu (EWC):

15 01 01 Opakowania z papieru i tektury.

15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych.

15 01 03 Opakowania z drewna.

SEKCJA 14: INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

ADR/RID, IMDG, IATA

14.1 Numer UN (numer ONZ) - Nie dotyczy.

14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN - Nie dotyczy.

14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie - Nie dotyczy.

14.4 Grupa pakowania - Nie dotyczy.

14.5 Zagrożenia dla środowiska - Produkt nie stanowi zagrożenia dla środowiska zgodnie z kryteriami zawartymi w przepisach modelowych ONZ.

14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników - Brak specjalnych zaleceń.

14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC - Nie dotyczy.

SEKCJA 15: INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla mieszaniny

- Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach
Dz.U. 2011 nr 63 poz. 322

IFCEM
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ЦЕМЕНТ

PJSC Ivano-Frankivskcement

Wydanie 2

Strona 9 z 11

Data aktualizacji 12.08.2022 r.

- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Dz.Urz.UE L 353 z dnia 31.12.2008 r.
- Zał II.B pkt. 2.3 rozp. 1272/2008 CLP
- Rozporządzenie nr 1286/2018 Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy Dz.U. 2018 poz. 1286
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy Dz.U. 2011 nr 33 poz. 166
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych Dz.U. 2005 nr 11 poz. 86
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych Dz.U. 2011 nr 227 poz. 1367
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach Dz. U. 2013 poz. 21
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi Dz. U. 2013 poz. 888
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów Dz.U. 2020 poz. 10
- Rozporządzenie (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 roku w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE Dz.Urz.UE L nr 396 z dnia 30.12.2006 r.

15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Producent nie dokonał oceny bezpieczeństwa chemicznego mieszaniny.

Zasady wprowadzania na rynek produktów zawierających cement w zakresie zawartości chromu VI reguluje zał. XVII poz. 47 do rozporządzenia REACH:

1. Cement i preparaty zawierające cement nie mogą być stosowane ani wprowadzane do obrotu, jeżeli zawierają, w stanie uwodnionym, więcej niż 0,0002 % rozpuszczalnego chromu VI w stosunku do całkowitej suchej masy cementu.
2. Jeżeli stosowane są czynniki redukujące, wówczas - bez uszczerbku dla stosowania innych przepisów wspólnotowych w sprawie klasyfikacji, pakowania i oznakowania substancji i preparatów niebezpiecznych – opakowania cementu lub preparatów zawierających cement muszą być opatrzone czytelnymi i niedającymi się usunąć napisami zawierającymi informacje o dacie pakowania, a także o warunkach i okresie przechowywania zapewniających utrzymanie zawartości rozpuszczalnego chromu VI poniżej wartości granicznej określonej w ust.1.
3. W drodze odstępstwa, ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do wprowadzania do obrotu ani stosowania w kontrolowanych, zamkniętych i całkowicie zautomatyzowanych procesach, w których cement i preparaty zawierające cement są obrabiane wyłącznie przez maszyny i w których nie ma możliwości kontaktu ze skórą.

	PJSC Ivano-Frankivskcement	Wydanie 2
		Strona 10 z 11
		Data aktualizacji 12.08.2022 r.

SEKCJA 16: INNE INFORMACJE

Karta charakterystyki została opracowana w firmie **Producenta**

w oparciu o posiadane informacje uzupełnione danymi literaturowymi ("Pył z cementu portlandzkiego – analiza ryzyka" Portland Cement Dust – Hazard assessment dokument EH75/7, UK Health and Safety Executive, 2006: <http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf>.)

Informacje zamieszczone w karcie charakterystyki opisują produkt z punktu wymagań bezpieczeństwa. Użytkownik jest odpowiedzialny za stworzenie warunków bezpiecznego używania produktu i to on bierze na siebie odpowiedzialność za skutki wynikające z niewłaściwego stosowania niniejszego produktu.

Użytkownik jest zobowiązany do stosowania właściwych procedur bezpieczeństwa oraz właściwych przepisów prawa dla prowadzonej przez niego działalności.

Zwroty H (wskazujące rodzaj zagrożenia) oraz akronimy klas zagrożenia i kodów kategorii użyte w sekcji 3 Karty charakterystyki:

H315 Działa drażniąco na skórę.

H317 Może powodować reakcję alergiczną skóry.

H318 Powoduje poważne uszkodzenie oczu.

H335 Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.

Eye Dam. 1 Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy, kategoria zagrożenia 1.

Skin Irrit. 2 Działanie żrące/drażniące na skórę, kategoria zagrożenia 2.

Skin Sens. 1 Działanie uczulające na skórę, kategoria zagrożenia 1.

STOT SE 3 Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe, kategoria zagrożenia 3, działanie drażniące na drogi oddechowe.

Skróty:

NDS - Najwyższe dopuszczalne stężenie na stanowisku pracy – najwyższe dopuszczalne stężenie średnie ważone, którego oddziaływanie na pracownika w ciągu 8-godzinnego czasu pracy, przez cały okres jego aktywności zawodowej, nie powinno spowodować zmian w jego stanie zdrowia oraz w stanie zdrowia jego przyszłych pokoleń

NDSC - Najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe – najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe ustalone jako wartość średnia, która nie powinna spowodować ujemnych zmian w stanie zdrowia pracownika oraz w stanie zdrowia jego przyszłych pokoleń, jeżeli utrzymuje się w środowisku pracy nie dłużej niż 30 minut w czasie zmiany roboczej

vPvB - Substancja bardzo trwała i wykazująca bardzo dużą zdolność do bioakumulacji

PBT - Substancja trwała, wykazująca zdolność do bioakumulacji i toksyczna

BCF - Współczynnik biokoncentracji (biostężenia) – stosunek stężenia substancji w organizmie do jego stężenia w wodzie w stanie równowagi

ADR- umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ang. *Agreement on Dangerous Goods by Road*)

RID – Regulamin międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych (ang. *Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail*)

IMDG – Międzynarodowy Kodeks Ładunków Niebezpiecznych (ang. *International Maritime Dangerous Goods Code*)

IATA - Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Powietrznych (ang. *International Air Transport Association*)

CAS – numer przypisany substancji chemicznej w wykazie *Chemical Abstracts Service*

WE - numer referencyjny stosowany w Unii Europejskiej w celu identyfikacji substancji niebezpiecznych, w szczególności zarejestrowanych w Europejskim Wykazie Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym (EINECS – ang. *European Inventory of Existing Chemical Substances*), lub w Europejskim Wykazie Notyfikowanych Substancji Chemicznych ELINCS (ang. *European List of Notified*

 IFCEM <small>ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЦЕМЕНТ</small>	PJSC Ivano-Frankivskcement	Wydanie 2
		Strona 11 z 11
		Data aktualizacji 12.08.2022 r.

Chemical Substances), lub wykazie substancji chemicznych wymienionych w publikacji „*No-longer polymers*”

Numer UN – czterocyfrowy numer rozpoznawczy materiału w wykazie materiałów niebezpiecznych ONZ, pochodzący z „Przepisów modelowych ONZ”, do którego klasyfikowany jest materiał indywidualny, mieszanina lub przedmiot.